

CORK 2.0 NYILATKOZAT

“Jobb életminőség
a vidéki területeken”

Nem hivatalos fordítását az Európai Bizottság biztosítja.

***A Europe Direct szolgáltatás az Európai Unióval kapcsolatos kérdéseire
segít Önnek választ találni.***

**Ingyenesen hívható telefonszám (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) A legtöbb hívás és a megadott információk ingyenesek (noha egyes mobiltelefon-szolgáltatókon keresztül, telefonfülkékből és hotelekből a számot csak díjfizetés ellenében lehet hívni).

Luxembourg: Az Európai Unió Kiadóhivatala, 2016

Print ISBN 978-92-79-63417-8 doi:10.2762/202329 KF-01-16-997-HU-D
PDF ISBN 978-92-79-63435-2 doi:10.2762/78650 KF-01-16-997-HU-N

© Európai Unió, 2016

A sokszorosítás a forrás megjelölésével megengedett.

CORK 2.0 Nyilatkozat 2016

“Jobb életminőség a vidéki területeken”

Szemponatok

- Azt követően,** hogy 2016. szeptember 5–6-án az írországi Corkban megtartottuk ülésünket,
- Támaszkodva** a Corkban (Írország) rendezett Európai Vidékfejlesztési Konferencia résztvevői által összeállított, „Az élő vidék” című 1996-os corki nyilatkozatra;
- Figyelembe véve** a vidéki területek és közösségek meghatározó szerepét az Egyesült Nemzetek fenntartható fejlődési céljai (FFC-k), valamint az Egyesült Nemzetek éghajlat-változási keretegyezménye (UNFCCC) részes feleinek 21. éves konferenciáján elfogadott következtetések (COP21) megvalósításában;
- Tudatában** az uniós népesség több mint felének otthon adó és a terület több mint háromnegyed részét elfoglaló vidéki Európára jellemző gazdasági, környezeti és társadalmi sokféleségnek és a vidéki területek fontosságának a sokszínű európai természeti és kulturális tájak és örökség megőrzésében;
- Meggyőződve** arról, hogy a városi központok és a vidéki területek, illetve ezek lakossági különböző, de egymást kiegészítő eszközökkel rendelkeznek, és hogy a jobb kapcsolatok és a partnerségek a gazdasági életképesség, a környezetvédelmi teljesítmény és a társadalmi kohézió fontos előfeltételei az Unió egészében;
- Meggyőződve** arról, hogy az értékes vidéki erőforrások fenntartható megoldást jelenthetnek a jelenlegi és jövőbeni társadalmi kihívásokra, amelyek az Unió minden polgárát érintik, amilyen például a biztonságos és fenntartható, minőségi élelmiszer-ellátás biztosítása, a körkörös gazdaság megvalósítása, a biogazdaság kiszélesítése, az erőforrás-hatékonyság növelése, az éghajlatváltozás leküzdése és a fosszilis tüzelőanyagoktól való függés csökkentése;
- Számítva** arra, hogy a vidéki gazdaság és a vidéki vállalkozások egyre nagyobb mértékben fognak támaszkodni a digitalizálásra és a tudásorientált munkavállalókra, akik a legtöbbet hozzák ki a digitális átállásból, és fenntartható módon növelik a vidéki termelékenységet;
- Meggyőződve** arról, hogy a gazdasági növekedés és a fenntarthatóság nem zárják ki egymást, és ezeket támogathatja az innováció, amelyhez a vidéki vállalkozóknak, mezőgazdasági termelőknek és erdészeknek hozzá kell férniük, és amely irányulhat technológiákra, eljárásokra, folyamatokra, szociális és szervezési kérdésekre, vezérelheti a kutatás, vagy alapulhat interaktív, lentről felfelé építkező módszereken;

Aggódva	a vidéki lakosság és a fiatalok elvándorlása miatt és azért, hogy a vidéki területek és közösségek (a táj, a tanyák, falvak és kisvárosok) továbbra is vonzó lakó- és munkahelyet kínáljanak, amihez a szolgáltatásokat és lehetőségeket a vidéki lakosok számára jobban hozzáférhetővé kell tenni, és támogatni kell a hagyományos vidéki szakterületeken, valamint a gazdaság új szektoraiban való vállalkozást;
Meggyőződve	arról, hogy a mezőgazdasági és erdészeti ágazat még mindig nagyon fontos az Unió gazdasága számára, és hogy az ezekhez kapcsolódó értéklánc a vidéki növekedés motorja, amely európai lakosok tízmillióinak biztosít állást és megélhetést, különösen a vidéki területeken, és gyakran olyan munkahelyeken, amelyek áthelyezésére nincs mód;
Tudatában	annak, hogy a mezőgazdaság és az erdőgazdálkodás milyen szerepet játszik a táj alakításában, és a mezőgazdasági termelők és erdészek milyen fontos őrzői a vidéknek, egyben a környezeti közjavak és a biológiai sokféleséggel, a talajjal, a vízzel és az éghajlatváltozás elleni fellépéssel kapcsolatos szolgáltatások elsősorú szolgáltatói;
Tekintettel	arra, hogy a közös agrárpolitikán belül erős területi hangsúlyra van szükség, más uniós szakpolitikákkal egymást kiegészítő módon működve, és törekedve az érdemi eredmények elérésére a vidéki polgárok és a társadalom egésze számára;
Törekedve	a helyi kezdeményezések és a vidéki kapacitásépítés integrálására az általános uniós politikai döntéshozatalba, különösen a helyi fejlődéssel szembeni, alulról felfelé építkező megközelítések révén, amilyen a LEADER és a közösség szintjén irányított helyi fejlesztés;
Elkötelezetten	a vidékfejlesztés szereplőinek és érdekelt feleinek biztos részvétele iránt, a partnerségre vonatkozó európai magatartási kódexszel összhangban;
Figyelembe véve	a Régiók Bizottságának az innovációval és a vidéki gazdaság korszerűsítésével kapcsolatos véleményét, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak a vidékfejlesztési programokról szóló véleményét, valamint más vidéki érdekcsoportoknak a mezőgazdasági és vidékfejlesztés kilátásaival kapcsolatos értékes észrevételeit;
Bízva	abban, hogy a fokozottan stratégiai szemléletű, eredményközpontú közös agrár- és vidékfejlesztési politika az egyik fő eszköze lesz az uniós prioritások megvalósításának;
Elszántan	törekedve a szubszidiaritás elvének, valamint a politikai tervezés egyszerűsítésének és átláthatóságának a biztosítására;

Szakpolitikai irányvonalak

Mi, a Cork 2.0 Európai Vidékfejlesztési Konferencia résztvevői kijelentjük, hogy az Európai Unió innovatív, integrált és befogadó vidékfejlesztési és agrárpolitikáját az alábbi tíz politikai irányvonalnak kell vezérelnie:

1. pont:

A vidéki jólét támogatása

Jobban fel kellene ismerni, hogy a vidéken mennyi lehetőség rejlik arra, hogy innovatív, befogadó és fenntartható megoldásokat kínáljon a jelenlegi és jövőbeni társadalmi kihívásokra, amilyen a gazdasági prosperitás biztosítása, az élelmezésbiztonság, az éghajlatváltozás, az erőforrás-gazdálkodás, a társadalmi befogadás és a migránsok integrációja. Egy, a vidéki térségek szempontjait figyelembe vevő mechanizmussal kell gondoskodni arról, hogy mindez tükröződjön az uniós szakpolitikákban és stratégiákban. A

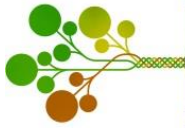
vidékfejlesztési és agrárpolitikának építenie kell a vidéki területek identitására és dinamizmusára, amihez integrált stratégiákat és több ágazaton átívelő szemléletmódot kell bevezetni. Ezeknek ösztönözniük kell a diverzifikálást és támogatniuk kell a vállalkozást, a beruházást és a foglalkoztatást. Ezeknek a szakpolitikáknak fel kell értékelniük a vidéki identitást és növelniük kell a fenntarthatóságot, a társadalmi befogadást és a helyi fejlődést, valamint a gazdaságok és a vidéki közösségek erejét.

2. pont:

A vidéki értékláncok megerősítése

Az uniós szakpolitikáknak a vidéki értékláncok és helyi termelői hálózatok kialakítása és megerősítése tekintetében integrált szemléletre kell összpontosítaniuk. E politikáknak foglalkozniuk kell a körkörös, környezetbarát, fosszilis tüzelőanyagtól mentes gazdasággal kapcsolatban a mezőgazdasági, erdészeti és vidéki vállalkozások előtt újonnan megjelenő üzleti lehetőségekkel. Válaszolniuk kell a termékek minőségével és a gyártási folyamatokkal kapcsolatos fogyasztói

aggályokra, és egyúttal ki kell elégíteniük az egészséges élelmiszerek iránti keresletet. A szakpolitikáknak a horizontális és vertikális integráció olyan újszerű megközelítését kell ösztönözniük, amely tisztességes és átlátható szerződéses viszonyokat biztosít az ellátási láncban belül, és törvényes lehetőséget ad a mezőgazdasági termelők kollektív fellépésének megszervezésére. A mezőgazdasági termelőket hatékony kockázatkezelési eszközökkel kell ellátni.

3. pont:

Beruházás a vidék életképességébe és dinamizmusába

A vidéki területeken való beruházáshoz adott uniós támogatásnak hangsúlyt kell helyeznie arra, hogy a társadalom számára hozzáadott értéket teremtsen. A vállalkozásfejlesztésbe, állami és magánszolgáltatásokba, alapvető infrastruktúrába és kapacitásépítésbe való beruházásoknak a közös uniós célkitűzéseket kell szolgálniuk, konkrétan a munkahelyteremtéssel és a környezetbarát és befogadó növekedéssel kapcsolatban. Gondoskodniuk kell olyan önfenntartó kezdeményezésekről is, amelyek erősítik a versenyképes, sokszínű mezőgazdaságot és vidéki gazdaságot. Külön figyelmet kell fordítani

a digitális szakadék áthidalására és a vidéki területek összekapcsolása és digitalizálása által kínált lehetőségek fejlesztésére. A szakpolitikáknak javítaniuk kell a vidéki életminőséget, eleget kell tenniük a vidéki fiatalok sokszínű, megbecsült foglalkoztatással kapcsolatos elvárásainak, és elő kell segíteniük a generációváltást. Innovatív pénzügyi eszközök biztosításával kell törekedni a finanszírozás igénybevételének, hatókörének és hatásának kiterjesztésére. Az uniós támogatásnak erősítenie kell a vidék–város kapcsolatokat, és össze kell hangolnia a vidéki és városi területek egyidejű fenntartható fejlődését.

4. pont:

A vidéki környezet megőrzése

A területgazdálkodásnak meghatározó szerepe van a polgárok és a környezet közötti viszonyban. A szakpolitikáknak ösztönzőkkel kell segíteniük a környezeti közjavak biztosítását, köztük az európai természeti és kulturális örökség megőrzését. Ebbe beletartozik a növény- és állatfajok élőhelyeinek sokszínűsége és a tájban rejlő lehetőségek, amelyek nagymértékben függenek a

mezőgazdasági és erdőgazdálkodási rendszerektől. A környezeti közjavak és szolgáltatások biztosítását jutalmazó intézkedéseknek tükrözniük kell a helyi körülmények sokféleségét. A vidéki környezet belső értéke kedvez a helyi gazdasági fejlődésnek, az ökoturizmusnak, az egészséges életmódnak, az élelmiszerek identitásának és a márkaépítésnek, valamint a vidék rekreációs célú népszerűsítésének.

5. pont:

A természeti erőforrások kezelése

Az élelmiszerek, takarmányok, rosnövények és bioanyagok iránti kereslet növekedéséből eredően a természeti erőforrásokra nehezedő fokozott nyomást összehangolt, több ágazatot átfogó válaszlépésekkel kell kezelni. Ezeknek biztosítaniuk kell a természeti erőforrásokkal, például a vízzel, a talajjal és a biológiai sokféleséggel való fenntartható gazdálkodást, lévén ezek a mezőgazdasági és erdészeti termelés legalapvetőbb forrásai. Vissza kell fordítani a genetikai sokféleség csökkenését, és megfelelő állami és magánintézkedésekkel kell

gondoskodni a növényi és állati genetikai erőforrások karbantartásáról és fenntartható használatáról. Innovatív, tudományosan megalapozott megoldások kidolgozására és elterjesztésére van szükség, amelyek lehetővé teszik, hogy kevesebb felhasználással többet termeljünk, és amelyek egyúttal biztosítják, hogy a természeti erőforrások a jövő generációknak is rendelkezésére álljanak. Hatékony módozatokat kell kialakítani az ismeretek cseréje és a tanácsadás érdekében, és támogatni kell a jól kialakított területgazdálkodási rendszerek átvételét.

6. pont:

Az éghajlat-politikai fellépés ösztönzése

Mivel a vidéki és a városi területeken egyaránt döntő fontosságú az éghajlatváltozás kezelése, céltudatosan támogatni kell az éghajlatváltozás enyhítésére és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló hatékony stratégiák végrehajtását. A vidéki területeken jelentős lehetőség nyílik a szén-dioxid megkötésére és tárolására. Az intézkedéseknek túl kell mutatniuk a szénelapú megoldásokon, és segíteniük kell a hatékony és eredményes tápanyag- és állatállomány-

gazdálkodást. A mezőgazdasági termelőket és az erdészeket arra kell ösztönözni, hogy nyújtsanak az éghajlatváltozással kapcsolatos szolgáltatásokat, és vegyenek részt az alkalmazkodásra irányuló erőfeszítésekben. Megfelelő beruházási rendszerek segítségével fejleszteni kell a vidéki területekben meglévő potenciált a megújuló energia és a bioanyagok fenntartható termelésére. Előnyben kell részesíteni a körkörös gazdaság továbbfejlesztését, valamint a bioanyagok lépcsőzetes hasznosítását.

7. pont:

A tudás és az innováció fellendítése

A vidéki közösségeknek részt kell venniük a tudásalapú gazdaságban, hogy teljes mértékben ki tudják használni a kutatás-fejlesztés terén elért eredményeket. A gazdasági, társadalmi és környezeti hasznosság érdekében a vidéki vállalkozásoknak – köztük a mezőgazdasági termelőknek és az erdészeknek – típusától és mérettől függetlenül hozzá kell férniük a megfelelő technológiához, a legkorszerűbb összeköttetéshez, valamint az újszerű irányítási eszközökhöz. A szükséges készségek fejlesztéséhez elengedhetetlen a társadalmi innovációra, a tanulásra, az oktatásra,

a tanácsadásra és a szakképzésre helyezett politikai hangsúly. Ezt a mezőgazdasági termelők és vidéki vállalkozók közötti csereprogramok, hálózatépítés és együttműködés megerősítésének kell kísérnie. A vidéki területek szükségleteit és hozzájárulásait világosan kell tükröznie az Európai Unió kutatási menetrendjének. Az iparnak, a kutatóknak, a gyakorló szakembereknek, a tudásszolgáltatóknak, a civil társadalomnak és az állami hatóságoknak szorosabb együttműködést kell folytatniuk, hogy jobban kiaknázzák és megosszák a tudományos és technológiai fejlődésből eredő lehetőségeket.

8. pont:

A vidéki irányítás javítása

Erősíteni kell a regionális és helyi önkormányzatok és közösségi alapú csoportok adminisztratív kapacitásait és hatékonyságát, szükség esetén technikai segítségnyújtás, képzés, együttműködés és hálózatépítés révén. A LEADER és az európai mezőgazdasági innovációs partnerség sikerére építve ki kell szélesíteni a lentől felfelé haladó és helyi vezetésű kezdeményezéseket, hogy mozgósítsák a vidéki potenciált. A KAP felépítésének közös stratégiai és programozási kereten kell alapulnia, amely biztosítja, hogy minden

beavatkozás jól meghatározott gazdasági, szociális és környezeti célkitűzésekre irányuljon. Ennek tükröznie kell az érintett területek szükségleteit és törekvéseit, és tiszteletben kell tartania a partnerség elvét. A pénzügyi eszközök szélesebb körű fejlesztése és használata révén ki kell terjeszteni a finanszírozás igénybevételét, hatókörét és hatását. A vidékfejlesztési és agrárpolitikának kölcsönhatásban kell lennie a nemzeti és regionális stratégiák tágabb kereteivel, és a többi szakpolitikával egymást kiegészítő, összehangolt módon kell működnie.

9. pont:

A politikai megvalósítás és az egyszerűsítés előmozdítása

A politikai tervezésben és megvalósításban szükség van a rugalmasságra és a célirányosságra, de ez nem vezethet felesleges összetettséghez. Kiemelten fontosak az érdekelt felek bizalmát helyreállító és erősítő kezdeményezések. Feltétlenül tovább kell racionalizálni a közös agrárpolitikai szabályozási keretet és tovább egyszerűsíteni a végrehajtást. Emellett intelligens adminisztratív eszközöket és eljárásokat kell kidolgozni, hogy csökkenjen a kedvezményezettek és a nemzeti

és regionális igazgatásra eső adminisztratív teher. Fontos a követelmények és a szankciók arányossága. Különösen kiemelten kell kezelni az e-kormányzás bevezetését a támogatási programok irányításában, és az egyszerűsített költségelszámolási lehetőségek széles körű használatát. Az alapok megosztott irányításán és az alapul szolgáló ellenőrzési rendszereken belül meg kell erősíteni a szubszidiaritást és az arányosságot.

10. pont:

A teljesítmény és az elszámoltathatóság javítása

A szakpolitikáknak elszámoltathatónak és a célnak megfelelőnek kell lenniük. A mezőgazdaság és a vidéki területek állami támogatását hiteles ellenőrzési és értékelési rendszer alá kell vonni. Ennek ki kell terjednie az intézkedések hasznosságára, a kiadások eredményességére, és értékelnie kell a politikai célkitűzések teljesülését. Az érdekelt feleknek az egymástól való tanulás

és a teljesítmény vizsgálata révén nagyobb szerepet kell kapniuk a teljesítmény értékelésében. Az állampolgárok és az adófizetők elvárják, hogy tájékoztatást kapjanak a szakpolitika teljesítményéről és eredményeiről. Ennek az elvárásnak meg kell felelni.

Következtetés

Mi, a Cork 2.0 Európai Vidékfejlesztési Konferencia résztvevői szorgalmazzuk, hogy az Európai Unió politikai döntéshozói:

- Javítsák a vidéki területekben és erőforrásokban rejlő potenciál elismertségét, mivel ez a gazdasági, társadalmi és környezeti problémák széles körére kínálhat az összes európai polgár számára kedvező megoldást;
- Erősítsék a vidéki közösségek identitását és a vidék növekedési potenciálját, továbbá az emberek szemében tegyék vonzóvá a vidéki területeket mint a különböző életszakaszokra alkalmas lakó- és munkahelyeket;
- Építsenek erre a lendületre, és fejlesszék tovább a vidékfejlesztési és agrárpolitikát, hogy az eredményközpontú, egyszerű, rugalmas és partnerségen alapuló legyen, egyaránt tükrözve az uniós célkitűzéseket és a helyi szükségleteket és törekvéseket;
- A vidék szemszögéből szisztematikusan vizsgáljanak felül más makrogazdasági és ágazati szakpolitikákat, figyelembe véve a vidéki munkahelyekre, a növekedési és fejlesztési kilátásokra, a társadalmi jólétre, valamint a vidéki területek és közösségek környezeti minőségére gyakorolt lehetséges és tényleges hatásokat;
- Támogassák ezt a 10 pontból álló programot, és annak elképzeléseit és irányvonalait építsék be a jövőbeni politikába.

HOGYAN JUTHAT HOZZÁ AZ EURÓPAI UNIÓ KIADVÁNYAIHOZ?

Ingyenes kiadványok:

- egy példány:
az EU Bookshopból (<http://bookshop.europa.eu>),
- több példány, valamint plakátok, térképek rendelése:
az Európai Unió képviselőin keresztül (http://ec.europa.eu/represent_hu.htm),
nem uniós országokban a küldöttségektől (http://eeas.europa.eu/delegations/index_hu.htm),
a Europe Direct szolgáltatáson keresztül (http://europa.eu/contact/index_hu.htm)
vagy a 00 800 6 7 8 9 10 11 telefonszám tárcsázásával (ingyenesen hívható az EU egész területéről) (*).

(*) A legtöbb hívás és a megadott információk ingyenesek (noha egyes mobiltelefon-szolgáltatókon keresztül, telefonfülkékből és hotelekből a számot csak díjfizetés ellenében lehet hívni).

Megvásárolható kiadványok:

- az EU Bookshopból (<http://bookshop.europa.eu>).

